

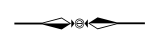
מסורת הש"ס

א) נלקמן קלב], ב) ניומא עד: [ט"ז], ג) [מסופתא בכורות פ"ב ה"ה], ד) [ג' הערוך רשא], ה) סנהדרין סה: כלאים פ"ח מ"ו, ו) נלקמן פא: פה: כמזכות לה: ב"ק עא: קדושין טו:], ז) [שיך במשנה לעיל עת:], ח) [שיך במשנה לעיל עת:], ט) [ע' מהרש"א],

תורה אור השלם

1. איל רצבי יתחמור ואקו ודישן ותאו וזמר: וכל בהמה מפרסת פרסה ושטעת שטע שתי פרסות מעלת גרה בבהמה אתנה תאכלו: דברים יד ה, ו

גאיון הש"ס

גב' הני עזי רבאלא. עי סוכה ד"ג ע"א תוד"ה משום:

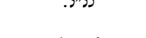
הגהות הב"ח

א) גב' איל רב חנן לב אשי אממר:

הגהות מהר"י לנדא

א) רש"י ד"ה ברי' בפ"ע טו' וה"ג אמרין בב"ק עה ע"א ובכסותו ו ע"א

מוסף רש"י

שור הבר כו'. ופוגמיהו לענין התרת מלכו וכסוי הדם (סנהדרין כה:). שחיטה שאינה ראויה. לאכילה, לא שמה שחיטה. וכל חוב ואסור הבא על ידי שחיטה איט חל עליה (קדושין נח:).

אותו ואת בנו פרק חמישי חולין

בשה ואפי' מקצת שה. וכדמפרש רב פפא ואזיל: **הילך לענין כסוי**

הדס כו'. כלומר האיל ואוקימנא דלתרוייהו מספקא להו ובשה ואפילו מקצת שה פליגי: **לענין כסוי הדס**. דקמני אין שוחטין דמשמע

ודאי חייב בכסוי ספק פטור ולענין מתנות דפליגי זה: **לא משכחם**

א' בשה ואפי' מקצת שה רבנן סברי שה ואפי'

מקצת שה ורבי אליעזר סבר שה ולא מקצת שה אמר רב פפא הלכך ^אלענין כסוי הדם "ומתנות לא משכחת אלא בצבי הבא על התיישה דבין לרבנן ובין לר' אליעזר מספקא להו אי חוששין לזרע האב או לא וקא מיפלגי בשה ואפילו מקצת שה לענין אותו ואת בנו משכחת לה בין בתייש הבא על הצבייה ובין בצבי הבא על התיישה בתייש הבא על הצבייה יולאיסורא דרבנן סברי דילמא חוששין לזרע האב שה ואפי' מקצת שה אמרינן ואסור ורבי אליעזר סבר נהי נמי דחוששין לזרע האב שה ואפילו מקצת שה לא אמרינן בצבי הבא על התיישה יולמלקות רבנן סברי נהי נמי דחוששין לזרע האב שה ואפילו מקצת שה אמרינן ומלקינן ליה ורבי אליעזר סבר איסורא איכא מלקות ליכא איסורא איכא דלמא אין חוששין לזרע האב והאי שה מעליא הוא מלקות ליכא דלמא חוששין לזרע האב ושה ואפילו מקצת שה לא אמרינן אמר רב יהודה ^בכוי בריה בפני עצמה היא ולא הכריעו בה חכמים אם מין בהמה היא אם מין חיה היא רב נחמן אמר כוי זה איל הבר כתנאי כוי זה איל הבר וי"א יזה הבא מן התייש ומן הצבייה ^גר' יוסי אומר כוי בריה בפני עצמה היא ולא הכריעו בה חכמים אם מין חיה הוא אם מין בהמה רבן שמעון בן גמליאל אומר מין בהמה היא ושל בית ^דרושאי היו מגדלין מהן עדרים עדרים אמר ר' זורא א"ר ספרא אמר רב המנונא ^ההני עזי דבאלא כשרות לגבי מזבח סבר לה כי הא דאמר ר' יצחק העשר בהמות

פ.

כו' בריה בפני עצמה היא. אמתימתין דכסוי הדס (לקמן פג:). קאי דתנן ונוהג ככוי מפני שהוא ספק ואין שוחטין אותו צ"ע ואם שחטו כו' ולא אכוי שנחלקו זו ר' אליעזר ורבנן קאי כדפירש בקונטרס: **ולא הכריעו בו חכמים אם מין בהמה או מין חיה**. וא"ת ולצדוק בסמיננין דקרנים וי"ל דאפשר דלא היו יכולין לצרר בקרניו שפיר אס מודות וכרוכות יפה: **זך איל הבר**. וסבר רב נחמן ות"ק דצרייתא שהוא ודאי חיה ושוחטים אותו צ"ע ומכסין דמו ופליגי אמתימתין (לקמן דף פג:). אכל אין לומר דלדידהו צהמה הוה דאס כן ת"ק היינו רשצ"ג:

ודלמא מינא דתאו הוא. וקסבר רב אחא דתאו מין חיה הוא כרבי יוסי דלמר נסמון שור הזר מין חיה דאי כרבנן דלמרי מין צהמה הוא א"כ כי הוי נמי מין תאו הוי כשר לגבי מזבח:

מדרשיב ליה בהדי חיות ש"מ דחיה הוא. משמע

דאי לאו דחשיב ליה צהדי חיות הוי צהמה לכ"ע משום דנקרע שור וקשה קצת דליל הזר הוי חיה כדפי' לעיל אף על גב דנקרע איל:

חולין בחוין שניהם בשרים. ס"ד דמיפסל שני משום לא תאכל

כל מועצה כדלמר צפרק כל הזשר (לקמן דף קטו:).

הראשון חייב ברת ושניהם סופגין את הארבעים.

דלא כר' י' יצחק אחיא דלמר צפרק אלו הן הלוקין (מכות דף כג). חייבי כריתות שלקו נפטרו מידי כריתתם ועוד הוה מלי למתני חולין וקדשים צחוץ וצפנים וכן קדשים וחולין וחולין וקדשים צפנים וצחוץ וכן קדשים וחולין ואי צכל הני דמני יט' חדוש איכא למימר דלא תנא להני משום דליכא צכו שום חדוש ואי ליכא חדוש צכל הני דמני צ"ל תני ושיר: קדשים

מנה הכתוב ותו לא והני מדלא קחשיב להו בהדי חיות ש"מ דעז גינהו מתקיף לה רב אחא בר יעקב ואימא י'איל וצבי פרט כל בהמה כלל פרט וכלל נעשה כלל מוסף על הפרט איכא טובא אם כן כל הני פרטי למה לי מתקיף לה רב אחא בריה דרב איקא ודלמא מינא דאקו גינהו אמר ליה רב אחא בריה דרבא לרב אשי ואמרי לה רב אחא בריה דרב אשי לרב אשי אמימר שרי תרבייהו בעא מיניה אבא בריה דרב מנימין בר חייא מרב הונא בר חייא הני עזי דבאלא מהו לגבי מזבח א"ל עד כאן לא פליגי רבי יוסי ורבנן אלא בשור הבר דתנן ^אישור הבר מין בהמה הוא רבי יוסי אומר מין חיה דרבנן סברי מדמתרגמינן תורבלא מינא דבהמה הוא ור' יוסי סבר מדקא חשיב ליה בהדי חיות מינא דחיה הוא אבל הני דברי הכל מינא דעז גינהו מתקיף לה רב אחא בריה דרב איקא ודלמא מינא דאקו גינהו אמר ליה רבינא לרב אשי ודלמא מינא דתאו או מינא דזמר גינהו א"ל רב ^ב נחמן לרב אשי אמימר שרי תרבייהו: כיצד השוחט וכו': אמר רבי אושעיא כולה מתניתין דלא כר' שמעון ממאי מדקא תני קדשים בחוין הראשון חייב ברת ושניהם פסולים ושניהם סופגים את הארבעים מכדי שמעינן ליה לרבי שמעון דאמר ^גשחיטה שאינה ראויה לא שמה שחיטה קמא

נקראת על שם אציה: עזי דבאלא. עזי הלצנון. צאלא יער: כשרים לגבי מזבח. דללו חיות גינהו אלא צהמות: **עשר צהמות מנה הכסוב**. להיתר אכילה שור שה כצבים ושה עזים איל וכזי ויחמור ואקו ודישון ותאו חומר (דברים יד) ואין לנו עוד צהמה וחיה כשרה בעולם והשתא להנהו עזי דבאלא ליכא לספוקי שמה מין חיה הוא שלא הזכרה כאן דהא תו ליכא ומדלא מניניהו להנך צהדי חיות ש"מ צכלל ען הן ועז צהמה הוא: **מסקיף לה רב אחא**. נהי נמי דאין עוד מין חיה שלא הזכרה כאן אכתי מנא לך דמינא דעז הוא דלמא מינא דאקו גינהו ולא ידעינן מאי גיהו או תאו או זמר הנך דלא בקיאינן צהו ודלמא הני גינהו: שרי סרצייסו. לאכילה דס"ל חיות גינהו: **סאו מסרגמינן סורבאלא**. שור הלצנון: **אכל הני**. דלא מניניהו צהדי חיות דברי הכל מין עז גינהו: ר"ש **שמעינן** ליה. צמתיתין (לקמן דף פא:). שחיטה שאינה ראויה לא שמה שחיטה ולא מחייב עליה משום אותו ואת בנו דקתני ר' שמעון פוטר צשוחט שור הנסקל:

קמא

עין משפט ונר מצוה

ו א מיי פ"ט מהל' צבדים הל"ה ועיין בז"מ סמג עשין קמב טוש"ע יו"ד ט"ו סא סעי' יח:
ז ב ג מיי פ"יז מהל' שחיטה הל' ח סמג לאון קמט טוש"ע יו"ד ט"ו סעי' ח:
ח ד מיי פ"ח מהל' מאכלות אסורות הלכה יג:
ט ה מיי שם הלכה ח:
ו מיי שם ונהלכה יב טוש"ע יו"ד סימן כח סעיף ד וסימן פ סעיף ג:

שיטה מקובצת

א) בשה ואפילו מקצת שה. ג"ב עי' תוס' לקמן דף פח ע"א:

רבינו גרשום

אמר רב פפא הילכך לענין כסוי הדס. כוי אין שוחטין אותו ביום טוב דמו שחטו אין מכסין את דמו דמספקא להו ואולינן לחומרא ולענין מתנות קא מיפלגי בשה אפי' ואם מלקות לאו תאכלן הצבייה לאיסורא. כלומר כיון דאמר צבייה איסורא איכא מלקות ליכא: (אלא איסורא היכא) בצבי הבא על התיישה ולמלקות כלומר כיון [נדאמן] תיישה מלקות נמי איכא לרבנן: ושל בית ירשאי מקום: עזי דבלא אותו יער ששמו בלא: עשר בהמות מנה הכתוב שור שה כשבים ושה עזים איל וצבי וגו' עשרה הן כיון בהמות וחיות: ואיכא טובא. כלומר ואיכא טובא חיות: א"כ כל הני פרטי למא לי. כל הני פרטי איל וצבי ויחמור וגו' למה לי אלא מדמנה הני פרטי ש"מ דליכא חיות טהורות עור: אמימר שרא תרבייהו כלומר דסבירא ליה דמיין חיה הוא מדקא חשיב ליה בהדי חיות. כלומר דכתיב ותאו וחמר ומתרגמינן תורבלא: שני סופג את הארבעים